

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT FOLYÓNYE.

Egész évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes rí
hirdetéseket alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélye díj i-
den külön beiktatásért 30 kr.

Kormánypárti színvakság

vagy az a bizonyos

„Száz arany.”

Nem a mi korunk és nem is a mi közéletünkbeli tapasztalat, hanem már a keresztyénség alapokmányában is szinte kétezer év — vagy még több idő — óta meg van írva a lelki kevélyekről, hogy «megkövéredett szivük és füleik vannak a szólásra, de nem látnak; szemük vannak a látásra, de nem látnak . . . és meg nem gyógyulnak;» — Ezek. 12: 2. Csel. 27: 28. akik azt mondják felfuvalkodva: «Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmi nélkül nem szűkölök. És nem tudod, hogy te nyomorult, nyavalyás szegény, vak és meztelen vagy! Adom neked tanácsot, hogy végy én tölem tűzben megpróbáltatott aranyat, hogy gazdag légy és feje ruhákat, hogy öltözeted legyen és ne láttassek ki a te meztelenségednek rutsága; és szemgyógyító irral kend meg a te szemedet, hogy láss.» — Jel. 3, 17, 18.

Mintha az Örök igazság lelke szóla a szavakban a mi korunk és hazánk azon lelki kevélyeinek, akiket a magyar jelenlegi kormánypart «D.» jegyű írója, mellét kivelve ír a «Debreczeni Ellenőr» 27-ik 225. számában «Száz aranyat» czimmel.

Na hát ez az ur pártja nevében szólva: a hazug reveláció letéteményese és hivatott don Quichottejeként szerepel.

Mint ilyen kihívja pathetikus kérdéssel képzelt Dulcineajáért, szándékosan inzultálva a közjogi ellenzékét. . . . Am felvesszük hivatott ellenzéki vezérferfiak távollétében, csak egyszerű vallóként az ellenzéki elveknek, a szemünkbe dobott keztyüt.

Mint minden faradikus: (D.) lovag is hisz és rémüldöz egy láthatatlan fantomtól. Ez a kormánypartot rémitő mumus: az obstrukció. Van ilyen? És ha van: — úgy látszik — (D) lovag, amidőn azt kérdi, mi czéja van annak az obstrukciónak? — vagy nem tudja mi az a obstrukció, vagy »szeme van de nem látja», hogy ezen módra a kormánypart kényszeríti az ellenzékét, amikor nem értő, érteni nem akaró lelkének per longum et latum magyarázat kell ahoz, hogy tudja meg, miszerint: állami függetlenségnek posztulatuma a független közgazdaság és ez, egy ipara, kereskedelme, mezőgazdasága védelmére szorult államnak, aminő a magyar, csak önálló vámtérüléttel, hadsereggel és pénzügygyel lehetséges. És hogy ez oly alannal szemben, mint Ausztria: ultimaráció, amit Magyarországnak törvényre biztosít és államélete — feltételként követel; mert az nem »idea» hanem kézzelfogott realis orosz, hogy a mi kedves szomszédunk miként a multban tette, úgy a jelenben is a szövetséges viszonyt Magyarország kizsákmányolására használja ki. Ezt a kér-

lelhetlen ügy állást kell az ellenzéknek megmagyaráznia, még ha hiába mutogatja is a színeket és interpretálja a hangokat — még ha vak és siket kormányparttal van is dolga; mert ez, ellenzéki elengedhetlen kötelesség és nem haza, — de a hazának beszélés, amely eddig is látta ugyan, de még inkább lássa meg, kiken mulik állami függetlenségének Ausztria nyügeiből kibontása és megszilárdítása s nemzetgazdasági ügyeinek önálló egységes biztosítása.

Ha a tisztelt kormánynak gusztusával és érdekeivel nem találkozik az ellenzék obstrukcioja: ott van ellenszerű a clouture, amely jól beválik egy olyan pártnak, amely az igazságot nem akarja sem látni, sem hallani, hanem a szavazó gépként használható nagy többségében álló hatalmával kérkedve elnyomhatja a szólasijogot is.

Ezért kérdi talán (?) ur, hogy mit akar az ellenzék, mely »a parlamenti szavazatoknak csak egyötödrésze!« — Ugy? ! Ez az a gazdag-ága a kormánypartnak, melyre lelki kevélységgel nem szégyenl hivatkozni; amikor pedig tudja, miként szerezte azt a nagy többséget.

De hát ez a gazdagság nem az önbírálat tűzben megpróbáltatott aranya. . . de hát olyan kell a kormánypartnak . . . amely pirulni nem szeret. Am az az ötödrész ellenzék fetemelt fővel tekintet a haza, a jog és a szentigazság Istenének szemébe s nem fel a meztelen-

A letört virágszál.

A Debreczen tárczája.

Írta: **Erdei Károly.**

I.

Gyönyörű szép tavaszi nap volt. A kelő nap sugarai megtörve ragyogtak az üde pázsit harmatcseppjeiben. A gyenge vetés felett kis pacsirta zengette dalát, dícsérve azt, kinek egy varázs szavara olvadt le a föld hideg jégpáncela, kinek egy intése elég volt arra, hogy a hőmezőt színes viragokkal ekeskedő tarka pázsit váltsa fel. A kis méhecske zümmögve járt kehelyről-kehelyre.

Az erdőben kis csalogány hívogatta párját, busan csattogtatva szép dalát s mintegy versenyre kelve a bus gerliczevel. A száz kis madár dalából kihallatszott a rigó fütyölése. Minden örült, minden vidágot!! Csak a horkai vár ódon tornya nyult egykedvűen az ég felé.

Egyedül csak a vár nem öltött magára új köntöst. Tornya tetején ott fészkelte egy gölya pár! Jó helyük volt! Nem haborgatta enki sem.

Fedelen a tavaszi szellő ki s be járhatott, mert mióta az utolsó rossz nap elszállt felette, ra sem gondoltak többé. Ölnyi széles falát a futó repkeny egészen elfedte a szemlélő elől. Bastyaait belepte a zöld moh s megviselte, romba döntötte az idő!

És e vár még sem lakatlan. Csak kívülről látszik annak, de belül élet van, vig élet. És éppen ezen a napon! A cselédség ide-oda futkos, a vár ura — egy őszes, tisztos öreg ur, régi ősi magyar — alig győz parancsolni a esetlő-botló asszonynepségeknek. De hagyjuk őket — hisz utra készülnek — s keressük a többi lakókat!

Lent a kertben aranyhajú leányka s egy barna ifju játszadoznak. Ugy szólván gyermek-kék még mind a ketten, éltüknek s az időnek tavaszában! A leányka gyönyörű szép s szetid, mint egy angyal. Aranyos haja fürtökben omlik vállára, mintegy természetes koszoruként övezve hófehér arcát, melyen az egészséges és kedv üde rózsája mosolyog. Liliom arcához olyan jól illik kis piros ajaka, melyen mindig szelid mosoly ül. Valláról leomló patyolat ruhája látói engedi a güm-

bölyü termet körvonalait. Egész lénye csupa báj s elragadó. Méltán versenyezhetne a nap sugariban játszadozó ezer pompájú lepkekkel, vagy a vígan csörgedező patak habléányával! . . .

Az ifju éppen ellentéte, de nem szépségben, mert hiszen éppen hozzája illik, hanem vonásokban! Göndör fürtű fekete haja olyan jól illik a leány arany szőke hajához.

Szabályos arcát megbarnította a nap! Fekete szeméből férfi büszkeség s szépségének öntudata szikrázik ki. Gömbölyű álla azonban mezarja a szép férfi vonásokat kecsességével. Sugar termetére diszes magyar ruha feszül!

Oh ez ifju és leány a tavasz legszebb viragai!!

S milyen gyöngéden, milyen ártatlan tudnak játszani! A fiu ibolyát szed, miközben a leány csengő hangjával utánozza a tavasz dalmokait. Távol a helytől ül a társalgó nő, kissé elmélyedve valami . . . regénybe! Majd, mikor az ibolya szalakból kikerül egy csokor, felbe hagyják a játszást s leülnek a társalgó nő mellé. Beszélgetnek minderről.

ség rutságától. Az mandátumait nem pénzért, sem nem hazafiatlan nemzeti-ségekkal szaturált kerületekben szerzi, hanem bizalomból.

S mily javíthatatlan de veszélyes önámítás... azt kérdeni, hogy az ellenzék az országot akarja megnyerni vagy megrémíteni?! Itt kell már (D-lovagnak szemgyógyító irral megkenni szemeit magának és érdektársainak, hogy lássa meg itt Debreczenben, lássák meg az országban, hogy e haza tiszta elvű, el nem szédített polgárainak nagy többsége azt a törvényes és jogos igazságot vallja, amit az ellenzék s a mi meghamisított parlamentarizmusunkban, bármily ellentmondásnak lássék is: fájdalom! a többség nem a közvélemény.

Az ellenzék a népet nem névtelesen közzé dobott férc-iratokkal kapacitálja!

Az ellenzék amit elakart érni elérte: a helyes, meg nem hamisított magyar közvéleményt bírja. Hogy érvényre nem tudja a közhaza érdekét juttatni, mert ezt az a négyötöd többség megmagyarázhatatlan vakságból, vagy igen is megmagyarázható párturalmi önzésből elnyomja, az önzésben találkozó fegyelem erejével, vagy talán az obstrukció réme ellen alkalmazható cloture-rel is: arról nem az ellenzék felelős, hanem a kormánypárt. És bizony számon kéri tőle — a nemzet érdekeinek védelmére — a nemzet közönyös közvélemény és az igazságos lörténelmi kritika.

Ugy látszik a kormánypárt lovagjai ellenzék-ellen gyalázkodó gazdag szótárral rendelkeznek, köztük (D) különösen jártas benne, amint ezt már meg is szokhattuk tőle! Az ellenzék közjogi hősiességét elnevezni: vakmerőnek, szájaskodásnak, kávéházi hetvenkedésnek; vezérkarát liliputi bum-bum generális-félének, a melynek hátamögött nem áll

hadsereg, üres fejű, kis eszűnek, vásári komédiásnak — komoly cél nélkül!

No hát (D) lovag ur, ebben különösen meglátszik az a meggondolatlan szélmalom-harcmodor, amit a Don Quichotte-féle lovagok szoktak folytatni. Ha van valakinek politikai parlamentáris küzd-lemről fogalma: az az ellenzékét másként fogja fel, úgy t. i.: hogy ellenzék nélkül nincs parlament élet. Enélkül csak az abszolutizmus tétchhet, ahol személyes akarat rendelkezik, parancsol. Az ellenzék szükséges, hogy a többség hatalma, a közérdeket veszélyeztető, vagy megsemmisítő személyes, zsarnoki uralomra ne fájuljon; az ellenzék az a szükséges kapucány, amely az önző pártérek szilaj csikóját megfékezze és visszatartsa attól, hogy a közérdeket, a hazaülvét magával ragadva — az abszolutizmus mélységébe ne rohanjon.

Magyarország jól abrakolt kormánypárti többségének nagy szüksége van oly ellenzékre, amely a veszélyre mutatson, a vakoknak; és kiáltja a közjog és törvény tiltó szavát, a siketeknek.

A magyar ellenzék feladata tudatában megteszi kötelességét s önzetlensége annál nagyobb méltánylatot és tiszteletet érdemel, minél kevésbé látszik győzelme bizonyosnak. Az a harc, amit az ellenzék folytat a nemzet joga és igazságának szent harcza. Az pedig, hogy az igazság előbb-utóbb diadalra jut: erkölcsi akció.

De hát mi ez azok előtt, akik az »aranyborjú« körül tánczolnak?

»A kinek szeme van a látásra, lásson és a kinek füle van a hallásra, halljon!«

Arra a bizonyos száz aranyra nekünk semmi szükségünk.

—a—r.

Maga ztalják a tavaszt, hallgatják a madárdalt! A pad fölé vén diófa terjeszti sűrű lombját. Ezy kihajló ágon vidám fecsképar csicsereg. S a két ifju gyermek úgy elhallgatja, olyan ábrándozók szemeik. Vajjon meről merenghetnek? Nem azt hallgatják-e, mit akar mondani a kis fecske dalával? Hiszen nem csak az idő tavasz nekik, kikelet van szivükben is! S a sziv tavasza ékezebb, szebb százszor, mint az a másik tavasz! Ha a sziv kinyílik, csak egyet ért minden madárdalból, csak ezt az egy szót: Szeretlek. Szerelemről csicsereg neki a tavasz első hírnöke! Szerelemről dalol neki a kis csalogány rózsabokrok alján! Szerelemről szól neki a párjat hívogató gerle! Szerelemről beszél neki minden. A mező nyitó virágai, az illatlehes lég s a susogó lomb mind-mind csak azt mondja neki: Szeress! Szeress!

Mintha csak elfogyott volna ajkukról a szó, úgy ülnek ott némán, szótlán. S ha a külvilág olyan zajos nem volna, talán meghallanák egymás szívének hangos dobogását!

Az ábrándozókat és az olvasásba elmerült társalkodó nő egy ismerős hang riasztotta fel. A leányka nagybátyja, a már ismert vár ura, kiáltott le a kertbe. Mind a hárman elkelték és sietve indultak a lépcső felé. Az

ibolya csokor ott maradt a padon! Nem jött érte senki sem! Sem az ifju, sem a leány! Hisz utoljára voltak együtt e napon, utoljára ültek együtt a kis padon! Az a szó, mely felhívta őket onnan, egyuttal széttepte azt a rózsalánczot, mely szivüket egybe fűzte, egygyé tette!... Készen állott minden az utra! Indulhatta, hogy eltemessék ezt a gyenge lilomszálat a zárda négy rideg fala közé!

II.

Halvány mécses ég a... i zárda egyik magános czellájában. Gyenge fénye csak alig alig világítja meg a feszület előtt térdelő szűzet, s olyan kísérteties színben tünteti fel az ágyon fekvő beteg halvány fehér arcát. A szűz imádkozik s hogy mi érzélem lakik keblében, mutatja az a két könnyecpp, mely ott rezeg szempilláin.

A beteg mozdulatlanul s majdnem életelenül fekszik az ágyon. Fehér arcához olyan jól illik göndör, fekete haja. Vonásai szelidek, mintha édes álma volna. Mellén az ing szét van tárva s véres gyolcskötelek látszik ki. A kis szobában halotti csend, némaság honol.

De egyszerre csak eltűnnek a beteg arcáról a szelid vonások. Kinos rángatózás keletkezik ajka körül. Sűrű szemöldéit haragosan huzza össze, melle hörögni kezd s hal-

A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése.

A kolozsvári egyetemnél Komjáthy a könyvtáros fizetésének felemelése érdekében szólta fel.

Hegedűs megjegyzi, hogy ez ügyben a házhoz kérvényt nyújtott fel, melyet a maga részéről is pártol.

Vlassics miniszter utal arra, hogy az illetőnek fizetése már a múlt évben emeltetett s ha a pénzügyi helyzet megengedi, a paritás szempontjából nem fog annak idején elzárkózni az esetleges további emeléstől.

Az előirányzat megszavaztatott. A müegyetemnél Farbaky szükségesnek tartja a müegyetemmel kapcsolatos kísérleti allomás berendezését.

Wlassics miniszter utal arra, hogy a pénzügyi helyzetre való tekintettel kénytelen ez idén az ily nagyobb beruházásoktól tartózkodni.

Az akadémiáknál Wlassics miniszter Emmér kérdésére megjegyzi hogy a kötelez doktorátus megszüntetéséről rendelkező törvényjavaslatban meg lesznek szabva azon feltételek, melyek mellett az akadémiák nyilvános jelleggel működhetnek.

Az ő gyallai csillagdnál a miniszter és a bizottság elismeréssel fogadta Konkoly Thege Miklósnak azon ajánlatát, melylyel az ő gyallai magán-csillagát az állam tulajdonába bocsátotta.

A tankerületi főigazgatóságnál Komjáthy utal arra, hogy a törvény nem nyújt elég garanciát középiskoláinkban a nemzeti irány fejlesztésére. A tankerületi főigazgatókat szaporítandónak tartja arra, hogy a nemzetiségi iskolákat hatályosan s minden irányban ellenőrizzék. Erre a czélra esetleg külön biztosok is ki lennének küldendőek.

Wlassics miniszter utal arra, hogy a konstataált visszaállapotok még erőlyesebb ellenőrzésre ösztönzik a kormányt, a mely kötelességének szigorúan s a szükséghez képest külön biztos kiküldésével meg is felelt, mert maga is türelmetlenül tartja, hogy a törvénytelenségek állapotok uralkodjanak.

A középiskoláknál Komjáthy a tantervet akként véli átalakítandónak, hogy a nemzeti iránynak minden tekintetben megfeleljen.

Feleslegesnek tartja, hogy a gymnasium 8 osztályában a legőbb időt a latin nyelv tanítására fordítják, mely idő sokkal hasznos-

vány arcát lázas pir futja el. Sebéről felszalad a kötelék, majd megnyílik ajka s börgő, elakadozó hangon kiáltja: Hah... Árnók! Rajta!... Ne hagyjátok magatokat!

A térdelő szűz izgatottan kél fel s odasiet a lázas beteghez. Remegő kezével végig simítja annak haragos homlokát, mire az ismét visszanyeri előbbi szelidségét. Ajkáról eltűnnek a dult vonások, melle nem hörög s csak alig-alig észrevehetően lélezkli! Ujra álmodik! Szépet, gyönyörűt. Álmodik az első tavaszról s annak egy gyenge virágáról!

Apolója új köteléket tesz sebére s aztán leül oda az ágya mellé s hosszasan merengve néz reá, míg szeme könnyel telik meg s könnyecppjei lehullanak a beteg sebére! Vajjon miért és kiért sir? Nem azok e ezek a könnyecpppek, melyeket ott térdelve hullatott? Hiszen ő az, ő!

Ismét új életre kelt a természet. Megjelent az első fecsképar s ott csicsergett a kis kápolna fedelén. — Majd felszállt a levegőbe s ott hangoztatta kedves szep dalát.

A bus gerlicze épen úgy hívogatta párját, mely talán még vissza se tért igazi honába. A zöld pázsit virágai épen úgy pompáztak az enyhe nap sugaraiban! Épen úgy örült, úgy vigadott minden, mint azon a szép öröké-

sabban lenne felhasználható s a melylyel egyáltalán nem áll arányban az elért eredmény.

Wlassics miniszter utal a tanterv tekintetében azokra, a miket a közokt. tanács megnyitó ülésén mondott.

A latin nyelv tanításának eredményével maga sincs teljesen megelégedve, magát a latin nyelvnek gymnasiumokban való tanítását azonban nézete szerint okvetlenül fenn kell tartani.

Azon irány ellen, amely jóformán minden községben a gymnasiumot akar, határozottan állást foglal s inkább azt ajánlja az illetőknek, hogy oly helyeken, ahol jó közepiskolák vannak, internátusokat állítsanak.

A felsőbb leányiskoláknál Komjáthy azon óhaját fejezi ki, hogy a magyar szempontok a felsőbb leányiskolák felállításánál minél inkább figyelembe vétessenek.

A tanfelügyelőségeknél Komjáthy szerint oda kellene törekedni, hogy a külön szakvizsga rendszere hozassék be s csak oly egyének neveztessenek ki tanfelügyelőkké, a kik képességük bizonyosságát adták.

A tanfelügyelőknek évenként minden egyes iskolát meg kellene látogatniok s hogy ennek megfelelően, szaporítani kellene az erőket. Szükséges az is, hogy a tanfelügyelők működése, lehetőleg a központból való kiküldéssel, erős ellenőrzés alá vetessék.

Az elemi népiskoláknál Komjáthy kijelenti, hogy a népnevelés azt a hatást, a mire törekednünk kell, nem éri el, amíg teljesen államosítva nem lesz, amely irányban minden lehető tennit kell tenni. Arra is törekedni kellene, hogy a felekezeti iskolákban nemcsak a fegyelmi eljárás elrendelésére, de annak keresztülvitelére a magyar kormány befolyása biztosítsassék.

Addig is, míg a népiskolai törvény revideáltatik, tegyen meg a miniszter mindent, hogy az elemi iskolákban a magyar állam hívei neveltesse. Szóló nézete szerint az elemi oktatásnak ingyenessé kell lennie s a népnevelés nagy feladatának érdekében javítandó lenne a tanítók fizetése is. Earbaky maga is óhajta az államosítást, ha pénzügyi erőnk megengedné s egyéb nehézségek is nem gátolnák.

Mindenesetre szükséges azonban az állami ingerentia növelése, amire alkalmas esz-

köz a segélynyújtás. Felveti a felekezeti tanítók ötödéves pótlékai kiegészítésének kérdését s kéri a minisztert, hogy e tekintetben a liberálisabban járjon el.

Szell elnök kéri a bizottság tagjait, tartózkodjanak az államosítás nagy kérdésének a vitájától s szorítkozzanak a tételre az 1868 törvény alapján való vitatására. Wlassics miniszter sokszor kijelentette már, hogy nem hivat az exclusiv államosításnak nem is tartja szerencsésnek a kérdés felvetését. Elég, ha módot adnak a közoktatási kormányoknak arra, hogy a hol késik s a hol szükségesnek mutatkozik, állami iskolákat állíthasson. Ami a tanítók javadalmazását illeti, 300 ftos állami tanító nincs, a 400 forintosok száma is jelentékenyen megapadt, s a jelen budget is további módot nyújt, hogy a fizetések bizonyos mérvben javítsanak.

Az állami iskolákban a hiterkölesi nevelés és oktatás biztosítását feltétlenül szükségesnek tartja s nem osztja azon felfogást, hogy ez kizárólag az illető felekezetek dolga, sőt a hol szükségesnek tartja, hitoktatók alkalmazása után is gondoskodik a cél eléréséről.

A korpótlékok kérdését igen fontosnak tartja.

Ahol a kérdést kellőleg okadatolják s ki mutatják, hogy az illető iskolafentartók arra nem képesek, nem is zárkózik el az állam által e tereken elvállalt kötelezettség teljesítése elől.

Az elemi és polgári iskolai tanítóképzők-nél Komjáthy nem vonja kétségbe a felekezetek azon jogát, hogy ily képzőket tartsanak fenn, de feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a képesítést csakis állami vizsga kiváltott vizsgálatbizottság előtt leteit vizsga adhassa meg.

A kisedővodáknál Komjáthy felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy az e tárgyban alkotott törvény végrehajtásáról gondoskodjék.

Papp Géza kéri a minisztert, hogy minél több állami óvodát állítson fel oly német községekben, amelyek lakosai szívvel-lélekkel magyarok akarnak lenni.

Wlassics miniszter megjegyzi, hogy e célra oly csekély összeg áll rendelkezésre, hogy a jövő évben legfeljebb 10—15 új óvodát állíthat fel.

Az állami felsőbb kereskedelmi iskoláknál Komjáthy szükségesnek tartja a kor-

mánynak arról való lehető gondoskodását, hogy akik ez iskolákat végzik, alkalmazást is találjanak, aminek hathatós eszköze volna az, ha a kereskedelmi könyvek magyarul vezetettének.

A bábakepezdéknél Komjáthy kiemeli, hogy a gyermek halandóságnak egyik nagy oka a bábakban való hiány. A miniszter rendezzen be még több helyen is ily tanfolyamokat s a jelentkezőket lassá el stipendiumokkal.

Az ipárművészeti iskoláknál Matlekovics kívánatosnak tartaná, ha a miniszter az iskolát nem annyira a művészet, mint inkább az ipar felé terelné.

Wlassics miniszter a nélkül, hogy a tulasokat helyeselné, azon nézetben van, hogy minél művészebb az oktatás az iskolában, annál több szolgálatot tesz az iparnak.

Az országos színművészeti akadémiánál Komjáthy kéri, mikor fognak az összes színművészeti ügyek a tárcahoz áthelyeztetni?

Wlassics miniszter elvileg elismeri, hogy a színművészeti ügyek a tárcahoz tartoznak s kijelenti, hogy e tekintetben meg is indította a tárgyalásokat.

A nemzeti muzeumnál Komjáthy a tisztviselők fizetésének javítása érdekében szólalt fel.

Az ipárművészeti muzeumnál.

Telekí gróf előadó kiemeli, hogy a közönség óhajának tett a törvényhozás eleget a muzeum új épületének felemelésével, a melynek megnyitása óta igen jelentékenyen emelkedett a közönségnek ez intézet iránti érdeklődése. Kívánatos lenne, hogy jövőre az intézet nagyobb dotációban részesüljön.

Papp Géza óhajtatónak tartaná, hogy a muzeum legalább hetenként 2—3-szor az esti órákban nyitva tartassék.

Az egyházak segélyezésénél Komjáthy kéri, hogy a felekezetek segélyezésénél nagy óvatossággal járjon el a kormány, nehogy a segély a magyar állam ellen legyen felhasználható.

Wlassics miniszter felvilágosításai után a költségvetés tételei változtatás nélkül megszavaztatvan, az igazságügyi s esetleg a honvédelmi költségvetés tárgyalása holnap, d. u. 5 órára tűzött ki s ezzel az ülés véget ért.

BELFÖLD.

Oláh iskolák sorsa Erdélyben. Az erdélyi oláh iskolák segélyezésének ügye, — mint a »Kell. Ért.«-nek jelentik, — pártkülömbőség nélkül folyton foglalkoztatja a bukaresti sajtót. Az ellenzéki lapok követelik a kérdés teljes tisztázását, míg a kormánypárt lapjai az ügyet Sturdza ismert nyilatkozataival befejezetnek nyilvánítják. Előre látható, hogy a kérdés a kamarában, mely a jövő hónapban ismét össze ül, zajos vitákra fog okot szolgáltatni.

Széchenyi Aladár gróf beszámolója. Hogy a közös vámterület egyoldalú fenntartása a kormányparton is nagy ellenmondásra fog találni, az kitűnik Széchenyi Aladár gróf kormánypárti képviselő beszámolójából is, a ki nyíltan kimondja, hogy a szövetség egyoldalú fenntartását teljesen kizártnak tartja s követeli az önállóságot, a mely nem vezethet vámháborúra. Ide vonatkozólag Széchenyi Aladár így nyilatkozott: A ml a vámügyet es az ezzel kapcsolatos kérdéseket illeti, az önálló intézkedések közjogilag kizárják a vámszövetséget, mert ilyet csak az osztrák parlament közbejöttével lehetne kötni; de nem zártnak ki oly kereskedelmi szerződést, mely biztosítaná a kölcsönös méltányosságon alapuló barátságos gazdasági viszonyt Ausztriával. — Megjegyzendő még, hogy barmi legyen az életbeleptetendő önálló intézkedések tartalma, kizártnak tartom azt a lehetőséget, hogy Ausztria és Magyarország között vámháboru keletkezzék, mert a mi nyeresterményeinkre ugyan a legbiztosabb és legalandóbb vevő az osztrák piac, de nem lehet tagadni, hogy az osztrák iparra nézve a magyar piac sokkal fontosabb és miféle kormányoknak

feledhetetlen tavasz! Csak egy nyíló rózsá volt szomorú a zárdá kertjén!

Igen! Csak a zárdá legszebb virága ült szótlan, szomorúan egy magános padon.

Aranyhaja most is régi! Hullámos fűrtjei most is olyan szépen veszik körüli: lilíom fehér arcját, de ezen nem piroslik többé az az üde rózsá! Halavány az, mint a hevdásnak indult rózsaszírom.

Ott ült merengve, szótalan! Hallgatja a madárdalt, de az egészen másról beszél neki, mint az, melyet együtt hallgattak azon a busunapon! Mennyi minden történt azóta, mennyi szomorú, mennyi fájdalmas: ki sem mozdult a mohos falak közül, csak várt és remelt, hogy újra látja, a kit örökre szeret. Egyszer csakugyan eljött.

Még most is hallja azt a félelmes, ijesztő zajt, mely egy alkony estén felverte a zárdá szokott, néma csendjét; mintegy maga előtt látja a titkos sötét árnyakat a felhődaraboktól el-eltakart hold fényénél s még most is összerezzen, ha vissza-varázsolt éjben meg-megvillan egy kard a harczók kezében. Most is maga előtt látja a vértől elborított sebesültet, ki gondjaira biztak. Látja élet-halál közt lebegő első, szeretett ideálját, a ki elvitte magával szerelmét s szerelmével együtt életet is.

Merengéséből kedves barátneja ébresztette fel. Iboya csokrot kötött neki s azt adta át. Ő kezebe vette s eszébe jutott róla az a másik ibolya csokor, mit ott felejtettek a kis padon! Barátneja került melé s vigasztalni kezdte! Hasztalan! Hasztalan! Nem vigasztalja őt már semmi! Nem keresi ő már senkinek sem a társaságát! Egyedül szeret ülni magános padján. Ott nézi mint mulik el egyik tavaszi nap a másik után... Kis padjáról vette fel az első sárgult levelet, melyet az őszi szél letépett a fáról. Ezután jött a többi lassan, lassan hulladoztnak.

Mikor aztán a sárga levél egészen beborította a földet s a kopasz fák között végig sivitott az őszi szél — akkor... ő már pihent csendesen, álmódva szépet. Álmódva nyíló tavaszról.

Kedvese pedig lánczok közt siratta az elveszett szabadságot! Börtönének ablakán be-be sivitott a hideg szél. Olyan siró, olyan zokogó hangja volt, talán azt susogta: »Eljött az őszi, lehullott nyíló virágod«. A zárdá kertjében ezalatt egész befedte a sárga levél azt a kis hantot s a csalogány bucsu dalaképen zengette a sir fejfáján:

»A virágnak megtiltani nem lehet
Hogy ne nyíljék, ha jön a szép kikelet.

kellene e két állam élén állania, hogy bármely helyzetben vámbaborúvá engednék fajulni e két szoroson egymásra utalt és egy fejedlem uralkodása alatt álló ország között a gazdasági viszonyt! Az alternatíva tehát így áll: vagy Magyarország fögyverletétele az egész közgazdasági vonalon, vagy önálló intézkedések. Remélem és akarom hinni, hogy az utóbbi fog bekövetkezni.

A katolikus autonómiai kongresszus huszonhetes szervező-bizottságának munkálkodása hosszú szünet után megindult. E bizottság feladata tudvaleg az 1870—71-iki kongresszus által kidolgozott, de lényeges hibái miatt szentesítés alá nem terjesztett munkálatnak oly kijavítása, hogy a katolikus autonómianak adandó szervezet és jogkör sem az államkormányzat elidegeníthetetlen jogkörével, sem a király főkegyuri jogával, sem végül magának a katolikus egyháznak hierarkikus szervezetével összeütközésbe ne jöjjön. Hogy miképpen fogja megoldani a kongresszusi bizottság e valóban nem könnyű feladatát, azt ma annál kevesebb lehet tudni, mivel tárgyalásairól nagyon keves értesítés szivargott ki.

Gróf Zichy Nándor az Alkotmányban közlött egy cikke, melyből annyit bizonyíthatunk, hogy a bizottság kebelében a kérdés megoldására nézve egyértelműség nem uralkodhatik, mert ha a bizottság s ennek nyomán a kongresszus magáévá tenné az ő nézetét, akkor aligha meghusultnak nem volna tekintendő az a remény, hogy sikerüljön megoldani a katolikus autonómia problémáját az autonómia ügyében újabb megindított akció programját megállapító királyi kézirat szeltemében, úgy magának az egyháznak, mint az államnak meglegedésére.

Gróf Zichy Nándor öt pontban állítja föl a katolikus autonómia alapelveit, miként azokat ő felfogja. Ez az öt pont a következő:

1. Meghatározni, ami elidegeníthetetlenül az egyház illetékessége.

2. Az egyház ügyeiben ez egyházat illeti a vezetés, tehát az elnöklés.

3. Konfeszszionális, az egyház felügyelete, cenzurája, és fegyelmi hatósága alatti iskola.

4. Az egyház saját vagyonát és a kezelésére bizott saját hatósága és fenhatósága által van hivatva kezelni.

5. Egyházi küldetés csak az egyháztól eredhet és ebben a patronátusi jogból eredően kívül más hivatalos illetékesség nem létezik.

Mindez azt mutatja, hogy Zichy Nándor gróf ur a kath. autonómia részére Magyarország állam- és felség jogait akarja konfiskálni. De hát mi erre meg azt mondhatjuk, hogy ily alapon hazánkban a kath. autonómia lehetetlen, mert Magyarország a hierárkha felett áll és áll s jövőre sem akar annak és vele a pápai széknek szolgálja lenni.

KÜLFÖLD.

A reichsrath munkarendje. Az osztrák képviselőház jobb pártjának végrehajtó bizottsága kedden ülést tartott, a melyen Thun miniszterelnök is megjelent. Megállapították a legközelebbi ülés napirendjét, melyen első helyen a kiegyezési javaslatok első olvasása áll. Tekintettel a többség egyes frakcióinak követelesére, sejtethető, hogy ezek is szóba kerültek. A tegnapi ülés napirendjére első helyen az elnökség további megalakítása volt kitűzve. Azután a kormány a kiegyezési javaslatok sorozatát fogja heterjeszteni, valószínűleg Thun gr. rövid bevezetéseivel. A budgetet nem terjesztik be.

Szerbek üldözése. A bolgárok újabb időben a Bulgáriában élő szerb alattvalókkal a legkiméleltenebbül bannak el. Az itteni szerb diplomáciai ügyvivőhöz a vidéki városokban lakó szebb alattvalóktól naponként érkeznek táviratok, melyekben a bolgár hatóságok ellen kérnek védelmet.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 29.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg rendes havi közgyűlését. A bizottsági tagok közül alig jelentek meg negyvenen. A tárgysorozatba pedig több nagy fontosságú ügy szerepelt, melyeket ezen gyűlésnek volt feladata elintézni.

Ilyen volt például az Andaházy Szilágyi intézet gondnokának megválasztása, több tárgy felett névszerinti szavazás s különösen sok segély, kérvény s a városi házi pénztár jövő évi kiadásának megállapítása. A gyűlést fél 10 órakor nyitotta meg gróf Degenfeld József főispán. Első helyen említette fel Öfelsége a királynak népeihez intézett szöveget, mely a jelen közgyűlésen felolvastattott.

Komlóssy Arthur főjegyző felolvassa a királyi szöveget. A közgyűlés tagjai mely megilletődéssel allva hallgatták végig és azután elfogadták a tanács ama javaslatát, mely a királyi kiáltványt level arba óhajítja tenni s azt Debreczen város lakóinak egész terjedelmében tudomására hozni.

A polgármesteri jelentést, mely a város július—augusztusi állapotáról számol be, tudomásul vették.

A napirendterelés előtt dr. Fejér Ferencz interpellációját vették tárgyalás alá. Az interpelláció a Debreczenben lakó egy éves önkéntesek mellett szól. Nevezetesen a debreczeni önkéntesek nem tölthetik ki egy évüket Debreczenben, azért, mert itt nincs önkéntes iskola. Fejér Ferencz dr. interpellációjában azt kérdi, van-e tudomása erről a polgármesternek s akar-e valamit ez irányban tenni.

Simonffy Imre polgármester válaszul az interpellációra, melyet a közgyűlés tudomásul vesz.

Jelentés a nemzeti gyászról.

Komlóssy Arthur főjegyző tett ezután jelentést arról, hogy Debreczen városa mily impozáus módon fejezte ki mely fájdalomt Erzsébet királyné gyászos elhunytá felett. A jelentés a legnagyobb részletességgel sorolta fel a gyász egyes mozzanatait s az irthoni gyász-istentiszteleteket és ünnepeket.

Jelentés végén a tanács nevében indítványozza, hogy Erzsébet királynénak Budapesten emelendő szobrara a közgyűlés 1000 forinttal járuljon hozzá. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Folyó ügyek.

Egyhangulag fogadják el a belügyminiszter rendeletét a városi átírási díj szedése iránt valamint a szépitési és kisajátítási alap létesítése és kezelese céljából alkotott szabályrendeleteket, valamint a kórházi tisztviselők fizetésemelését is.

Napirendre kerül a tengeri kigyó, a Debreczen—Nagyvárad villamos vasut kérdése is.

A közgyűlés tudomásul vette azt, hogy a kereskedelemügyi miniszter kisbaári Kiss Ferencz engedményének az építésekre egy évi hosszabbítást adott.

A debreczeni izraelita iskolásoknak a kért 2500 frt. évi segélyt megadták. Élénk vitara adott alkalmat a napi díjasok fizetésemelést kérő kérvénye, Végreis elfogadtak a javaslatot, mely szerint a díjnokok fizetése fokozatosan fog emeltetni.

A városi hajduk kérvényét azonban nagyon is szigoruan bíralták el. Havi 3 forint fizetésemelést kértek, de a közgyűlés nem fogadta el.

Rövid vita után 2500 frt segélyt szavaztak meg a zenedének is. Igaz, hogy 3 szavazattöbbséggel ment csak keresztül, de ez a zenedét nem fogja bántani, mert fő az, hogy a szubvenziót felemelték.

Hosszan tartó vita fejlődött ki Balkányi Emil kérvényénél. Egyik rész mellette, másik ellene foglalt állást, sőt akadtak olyanok is,

kik azt mondták, ha kevesli a fizetést mondjon le, akad azonnal más hat is arra az állásra. Végül a személyes pótlék czimen kért 200 frtot nem szavaztak meg.

Tárgyalás alá vették özv. Margitát y Sándorné kegydíj iránti kérelmét.

Sz. Szabó László nem szavazza meg a tanács által javasolt 300 frt kegydíjat különböző indokoknál fogva.

Márk Endre és Oláh Károly felszólalása után a többség megszavazta az özevények és árváinak kegydíjat.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület kérvényt adott be a tanácshoz, melyben azt kéri, hogy a büntetőjogi tanszék fenntartási költségét, tekintettel a kollegiumi tanárok új fizetés rendezésére, egészítse ki a közgyűlés. Miután a város a tanszék javadalmazására 1893—4-től 1897—98-ig nem 9653 frt 50 krt, mint az a kérvényben ki van tüntetve, hanem 9905 frt 50 krt fizetett ki, így a két évi 300 frt kárpótlék betudásával 394 frt különbözet lenne évenként fizetendő. Javasolja tehát a tanács, hogy tekintettel arra a jó viszonyra, mely a főiskola és a város között fenn áll, de az erkölcsi kötelezettségre is — szavazza meg a gyűlés a többletet.

A tanács javaslatot egyhangulag elfogadtak.

A költségvetés tárgyalása.

12 órakor került a sor az 1899. évi költségvetés tárgyalására.

Kiss Albert volt az első szónok. Egy negyedórán keresztül beszélt és határozottan helyes eszméket pendített meg. Bonczkes alá vtele az egyes nagyobb tételeket, kimutatta, hogy a városnak jelen pénzügyi viszonyai önként követelik a szigorú vizsgálatot. Részletes tárgyalás alapjául ő is elfogadja a javaslatot, de azt az indokolt indítványt teszi, hogy jövőre nézve a kiadásoknál vagy bevételeknél hol tetemesebb esés észlelhető, indokolás legyen a kinyomtatott költségvetés tervezetéhez csatolva.

Kiss Albert indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Fejér Ferencz azt indítványozta, hogy a vegyesek a vegyes czim alatt csak száz forintig szerepeljenek. A közgyűlés indítványát szótöbbséggel nem fogadta el.

A közgyűlés tehát általánosságban elfogadta a költségvetést, de tekintettel az előrehaladott időre és arra, hogy a költségvetés alapos tárgyalást igényel, ennek részleteibe nem bocsátkozik, hanem a holnap folytatagos ülésén fogja tárgyalni.

Az Andaházy Szilágyi intézeti gondnok választás.

Legérdekesebb tárgya volt ez a mai közgyűlésnek. Az a negyven város atya, kik az ülés megnyitásán jelen voltak, delfelé ugyan megszaporodtak.

Egymás után jöttek fel a szavazó város atyák. Az elnök összeállította a két szavazatszedő küldöttséget. Egyiknél az A—L-ig, a más knál M—Z-ig szavaztak. Az első küldöttség elnöke Kovács Lajos igazgató volt, tagok dr. Burger Péter és Koszoru s Lajos jegyző Csóka Sándor a II-ik bizottság elnöke Zádor Lajos, tagok Némethi Sándor és Mihálovits Elek, jegyző Tóby Elek.

A szavazás tartalma alatt elnök az ülést felfüggesztette.

10 percz szünet után elnök a gyűlést megnyitván kihirdeti a szavazás eredményét. Beadott összesen 98 szavazat. Ebből Csiki Lajos 53, Marton Imre 33, Nagy Ferencz pedig 11 szavazatot kapott. Új szavazást, miután Csiki abszolút többséget kapott, nem kellett tartani s így a megüresedett gondnoki állásra Csiki Lajos választott meg.

Elnök a közgyűlést az idő előrehaladottságánál fogva masnapra halasztja.

Táviratok.

Kréta.

London, szept. 29. A Debr. er. táv. Mint a Reuter ügynök-ének külön forrásból jelentik, Anglia, Francia, Orosz és Olaszország már megégyezik a kretai ügyben a szultánhoz intézendő ultimátum egyes pontjaira nézve. Az ultimátumot 24 órán belül átadják.

London, szept. 29. A Debr. ered. táv. A Reuter ügynökségnek jelentik Csefuból, hogy a brit hajóraj Takuból Vei-Hai-Wei-be indult. Seymour tengernagy Csefuban van.

Anarkisták.

Trieszt, szept. 28. (A Debr. ered. táv.) A trieszti rendőrség megkeresésére Massaróban egy trieszti Lloyd-hajón elfogtak egy Antonelli Károly nevű bresztiai egyént, aki ellen anarchista üzemekben való részvétel gyanúja merült föl. Az elfogott nem fejtette ki semmi ellentétet. Mikor megmozdították, egy háromléltes reszelőt találtak nála, mely igen hasonlít Luccheni gyilkos fejtveréséhez. Antonelli igen sok gyanús irat birtokában is volt.

Kína.

Szent-Pétervár, szept. 23. (A Debr. ered. táv.) A Petersburgszkija Vjedomosztic jelentése szerint Port-Arthurban már kijavították és felszerelték a japánoktól szétrombolt ügésanczokat és buzgón dolgoznak új sanczokon. A felszereléshez szükséges tárgyak már ott vannak.

London, szept. 23. A T i m e s -nek jelentik Pekingből: Hszu-Jung-Ji, a ki 1895-ben a Gerard-féle egyezményt megkötötte és azután Anglia kivánságára szószeges miatt a cungli-jamenből elbocsátott, ismét visszahívták a cungli-jamenbe.

A képviselőház kegyelete.

Budapest, szept. 29. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház a mai ülésén a királyné emlékeinek törvénybe iktatásáról szóló javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Pánszláv illojalítás.

Hogy a lojalitásukkal annvit kérkedő nemzetiségi tulzók, mi nyen jelét adták Erzsébet királyné gyász-ünnepi alkalmával igazi lojalitásuknak, azt mélyen megbotránkoztató módon ilusztrálja a Rózsahegyen megjelenő pánszláv „Slavenske Listy” című tót lapnak alább ismertetett kvalifikálhatatlan közleménye.

A szeptember 17-én, tehát épen a királyné temetése napján megjelent számában a magyar nemzet gyászával foglalkozva, a következőképen ír:

„Eltekintve azonban a zsidó hiperlojalitásnak jajgatásától: a magyar körök mely gyászba borulnak. Annak a hírnek, hogy a királyné nincs többé, úgy kellett hatni rájuk, mint az égi háborúnak, mely a mező minden természetét elpusztításával fenyeget. — A magyaroknak jó okuk van a zsidó Erzsébet-ünnepi ünnepben. El is nevezik öt védő angyaloknak és soha emberi teremtés ezt az elnevezést úgy meg nem szolgálta, mint a királyné.

Bar minő hideg maradt a monarchia minden mozgalmával szemben és ha nem is adott semmit a politikára és az uralkodásra, a magyarok mégis bathatos odaadását élvezték és éppen abban az időben, mikor ügyüknek az udvarnál a leghatalmasabb képviselőkre volt szükségük.

„Erzsébet királyné szép szemei egy egy pillantással nem egyszer üzték el a gondok felhőit az akkori legtekintélyesebb magyar államférfiu homlokaról. Andrásy Gyula gróf jól értette a „herchez la femme” politikát és ez annál jobban sikrült neki, mert az egész világ abban a meggyőződésben élt, mintha az osztrák császárné a magyar országos és politikai ügyekkel egyáltalán nem törődne.”

„A hatvanas években egyszerre elterjedt a hír, hogy Erzsébet királyné tüzes barátnéja

a magyar nemzetnek és hogy ennél fogva célszerű tüzte ki magát tökéletesíteni a magyar nyelvben és irodalomban. Ez okból oda küldött neki Falk Miksát, hogy ő fele-éjét a magyar nyelv és irodalom edes titksába beavassa. Lehet, hogy Falk ur legujabb magyar voltánál a magyarság dolgában tényleg a leg-hivatottabb volt. Ez a zsidó paktálta össze az udvar szép egyetértését Pesttel.

E paratlan impertinencia után, mellyel sárral dobálta a drága halott lilomtisztaságu emléket, foglalkozik a királynénak, állítandó emlékszoborral és fejtegetéseit a következő aláva-óssággal fejezi be:

„Gondoljuk, hogy e nagy hála indító oka: Erzsébetnek a magyarok iránt érzett rokonszenve, mi többiek abból a szeretetből nem sokat tapasztaltunk s azért úgy kell értelmeznünk a dolgot, hogy a tőtnak hozzájárulása ahhoz az emlékhöz nem lehet szívesen látott, mert nem felelt meg Erzsébet királyné szellemének, aki védőangyala volt ugyan a magyaroknak, de nem nekünk s így bizonyára illetlenség volna tolakodni oda, ahol eddig reánk nincs szükség.

Igazán csak a magyar türelmesség, sőt a nemtörődés magyarázhatja meg, hogy Magyarországon büntetlenül ilyen dolgot le lehet írni.

H I R E K.

* **Időjárás.** Az ország meteorologiai intézet jelentése szept. 28-án: az időjárás az ország déli felében borongós és esős. Az eső a tengerparton és horvátországban tetemesebb, így Fiumében 20 m.m. Károlyvárosban 11 m.m. Zágrábban 7 m.m. Csáktornyan 3 m.m. volt a csapadék. A többi helyeken — u. m. Eszék Pécs, Zombolya, Szeged és Zombor allomásokon — az eső mennyisége csak 1—2 m.m. Ma reggel a delvidéken a gyenge permetezés még tart. A hőmérséklet mindenütt emelkedett.

* **A főiskola köréből.** Tegnap délután ismétlődött a könyvtárnak választás a főiskolában. Már egyszer ugyan ki volt tüze a választás melyet akkor annak rendje és módja szerint be is fejezték. A szavazatok összehámlálásánál azonban kitűnt, hogy 14 szávazattal többet adtak be mint a mennyi tagja volt a körnek. A választást a vesztes Borospárt természetesen megfélebbezte. A fellebbezést el is fogadták és az új választást tegnap délutánra tüzte ki nagytiszteletű Ferenczy Gyula felügyelő tanár. — Szakadó esőben gyülekezett mind a két párt a főiskola előtt. Az elnök és felügyelő tanár pontban 2 órakor nyitotta meg a választást, és kezdetét vette a szavazás. A szavazás teljes rendben folyt. D. u. 5 órára tüzte ki az elnök a zárórát. Nagy izgatottsággal várták az eredményt, melyet pontban háromnegyed 6 órakor hirdettek ki az elnök. A választás eredménye az lett, hogy Kovács József 66 szótöbbséggel megválasztott főiskolai könyvtárnokul. Majd a jelölt felkérés után megtartotta programbeszédjét. Oriási éljenzés és lelkesedés után a gyűlés fél 7 órakor véget ért.

* **A debreczeni billiárd-kör** a Hungaria kávéház külön helyiségében folyó év október hó 1-én megnyílik. Ez alkalomból a körválasztmányja közhírre teteti, hogy mindazon t. vendégek, kik a tagok által bemutatattak, vagy bemutatattak, a kör helyiségében mindenkor szívesen láttatnak.

* **Hosszu kardok.** Vadonat új hosszú kardok csörtetése hallatszik az utcák közegetén. A kardok fényesek, csillogók, mint a tűkör, meglátszik rájuk, hogy most kerültek még csak első ízben levegőre. Ugy áll a dolog, hogy az önkénteseket a tiszti vizsga sikeres letetele után örmesterekké nevezik ki, s ezzel a sarzsival szabadságolják őket. A debreczeni önkénteseknél is a nagy megpróbáltatás után gyülekező helyett elő került a hosszú kard, mely csillogott villogott a nap-ugárban s büszkén csörögött a granitkövezeteken.

* **Tűzvész.** Az ujkerben (II. járás) ma reggel a Kovács Lajosné tulajdonát képező kátrányos fedelű épület hirtelen kigyuladt s a tűz oly váratlanul támadt és oly erővel dühöngött, hogy az épületet a leégéstől meg-

menteni lehetetlen volt. Az épületnek csak kőfalai maradtak meg sötétben bekormosodva.

A tűzvész gondatlanságból származott. Kiküldött tudósítók az eset előzményeire vonatkozólag a következőket hozza köztudomásul:

Tegnap Kovács Lajos vinczellérje és egy Kovács Erzsébet nevű leány az illető pajtánál hordókat forráztak s a tüzet nem oltították ki teljesen s az elevenen hagyott zsarátnok aztán ott emésztődött egész éjjel s ma olyan vehemensen tört ki, hogy az épületnek megemészthető alkateleit valamint a benne levő hordókat és különféle gyulékony tárgyakat elhamvasztotta.

A rendőrség a tűz keletkezésének okozói ellen megindította az eljárást.

* **A kereskedő társulat** által az Erzsébet királyné emlékeire Budapesten emelendő szobor alap és a debreczeni kereskedelmi akadémián létesítendő Erzsébet királyné ösztöndíj alap javára megindított gyűjtés szép eredményei folyik, eddig adakoztak:

István gőzmalom (kizárólag a szobor javára.) 500 koronát, kereskedő társulat 500 koronát, Zádor Lajos, Vecsey Zoltán 50—50 koronát, Kovács Mihály, Falk Lajos, Weisz Levi, Lukács Ármán 20—20 koronát, Kovács Gyula 6 koronát, Fiszter Lipót 2 koronát.

* **Lesz-e kiegyezés?** (kérdi egy kis gazda...) Egy ismeretlen honboldogító kopogtatott ma be szerkesztőségünkhez, bóna alatt egy tömb-nyomatvánnyal, mely a fenti címet viseli, melyből egy példányt az illető kegyesen rendelkezésükre bocsátani méltóztatott... Hogy e ponyvatermek terjesztőjének hol legyen hazája, erről mi nem tudunk egyáltalán semmit; de hiszen ez nem is a mi dolgunk, mint a rendőrség, a kinek a honboldogító várdort szíves figyelmébe ajánljuk, mert alig hihetjük el, hogy ennek a ponyvairódmalmi terméknek a terjesztése a rendőrség tudtával és beleegyezésével történjék.

A kis gazdák megnyugtatóására egyelőre ha többet nem is tehet a rendőrség, minthogy bekötöztet — a nyajas ismeretlen — ezzel is mindjárt könnyítve lesz a szörnyű politikai helyzetén.

* **William Crookes jóslata.** William Crookes hírneves angol természettudós s a londoni Royal Society tagja. Többek között arról nevezetes, hogy ő szerkesztette azokat a csöveket, a miknek segítségével Röntgen tanár a róla elnevezett sugarakat feltalálta. — William Crookes tehát komoly számba menő tudós, a kinek jóslatait is komolyan kell mérlegelni. Nos tehát, William Crookes nagy ehínséget jövendöl az emberiségnek, még pedig az 1941-ik esztendőre. Rideg számtani alapon kimutatta tudós kollégáinak, — hogy a világ buzaterméke nincsen arányban az emberiség szaporodásával. 1871-ben még csak 371 millió ember élt a földön, 1898-ban már 516 millió és 600.000 a globus lakosságának száma. A világ buzatermése pedig 1871 óta cseppet sem emelkedett. Ha így megy, hárminczegy év múlva elfogy a kenyérünk! Megszivlelhetné ezt a társadalom, különösen pedig az a sok szántóvető munkás, a kiket elszédít a modern élet csalóka fénye és pompája s elhagyják az áldott jó termőföldet.

* **Félévig a fürdőkádban.** Egy fiatal kórt leány súlyos belső bajban szenvedett. A leghíresebb londoni és edinburghi speciálisták minden fáradsága kárba vesztett körülötte, végre is egyhangu véleményvel gyógyíthatatlannak mondták betegségét. Egy vállalkozó fiatal orvos erre új, eredeti gyógymódot ajánlott neki s a szegény fiatal leány, aki már ugysis a halál martalékául tudta magát, ráállt a kísérletre. Az orvos fürdőkádat készítettet melyben a beteg kényelmesen ülhetett, feküldhetett. Ebbe meleg vizet eresztettek a paczienszt pedig jól bepólyázták a kádka fekteték, úgy hogy csak a feje látszott ki belőle zseniális szerkezetű támasztó készüléken. Így evett, ivott és aludt azután 183 napon keresztül. Minden 12 órában új vizet eresztettek a kádba, a betegszoba levegőjét pedig 6 hónapra keresztül egyenletes hőmérsékletben tartották. Félév után a fiatal leány, akit a leghíresebb orvos tanárok már a halálnak szántak, teljesen felgyógyult.

* **A budapesti újságírók egyesülete** segítő alapja javára 1 millió koronára terjedő sorsjátékot rendez. Felhívjuk e magasztos célra kibocsátott sorsjegyekre ezuttal is olvasóközönségünk figyelmét. Minden filler melyet az újságírók nyugdíj alapjának gyarapítására szentelünk, egy-egy bal/samcsepp lesz azok nyomorána enyhítésére és inaségek elvise hetőve tete ére, a kik a közügyért s a közön-ég szellemekőcsi érd-kéért szívők és l-ikő legnemesebb buzgalmat szenteik.

* **Szüreti ünnepély.** Felkeretnek mind azok, kik a nagyerdei „Dobos» pavilonban az iparos ifjuság önképző egylete által f. évi október hó 2-án tartandó szüreti ünnepélyre kibocsátott meghívót nem kaptak s arra ígényt tartanak, hogy ez iránt az egyet n-hatvan ntczai helyiségekben, — a nap bármely szakában feláradni sziveskedjenek. A vigalmi szazas bizottság.

* **Az Egyetemi kör** október 6-án a tizenharom ver anu emlékére a központi egyetem I. számú tantermében ünnepélyes gyász-köszgyűlést tart a következő sorozattal: Ünnepi beszéd, tartja: S z e m e n y e i K o r n e i az E. K. elnöke; alkalmi szavalt, tartja: K o m a r o m y Zoltán. Ugyanekkor képviseltti magát az ifjuság Aradon is, a hova ifj. M a t l a s k o v s z k y Istvánt küldi ki.

* **Kegeyelet.** A balmaz ujjvárosi izr. hitközség tegnap d. u. 3. orakor (f. hó. 28-án) gyászünnepély tartott megdicsőült Erzsébet királyné emlékére. Az ünnepélyen Szigeti Rezső tanító mondott gyászbeszédet utána három növendék alkalmi költeményt szavalt. A nagyszámmal megjelent közönség melyen meghívva hallgatta végig az ünnepélyt. A közönség soraiban ugy a váro-i hatóság töldeit valamint a különböző hitfelekezetek lelkészei is jelen voltak.

* **Az ember tragédiája Párisban.** Madach Imre remekműve nem sokára Franciaországban fog tiszteletet szerzeni a magyar irodalomnak s dicsőséget a magyar névnek. Mint ugyanis értesülünk a párisi P o r t e S t. M a r t i n színházban már előre haladott stadiumban vannak az előkészületek a z e m b e r t r a g é d i a j a n a k színházatalára. A mű hü interpretációja mellett kiváló gondját képezi a Porte St. Martin színházának, illetve művezetőségének a darab lenyes kiállítás is. A nevezett színház művezetősége, — mint mondani szokás, — nem kímél költséget és fáradságot a mű minél hatásosabb előadhatása végett, mert meg van győződve a nagy sikerről, mely a z e m b e r t r a g é d i a j a n a k előadását, a párisi idei saison legelső színházi eseménye fogja tenni. A mű tudósítását B e r t a Sandor ezközöle.

* **Fátyolos zsebmetsző.** Orosz lapok jelentik a következő romantikus zsebmetsző történetet: Ket berlini urhölgy rokonaihoz utazott a napokban Grodnoba. Velük utazott egy Rumszki nevű lengyel. Estefelé meggyerültek az utasok s csak harman maradtak a II. kocsisztyalyban. Esti tíz óra tájban sűrűn lefátyolozott. elegans hölgy lepett be hozzájuk, aki feltűnő-n nagy, gyönyörű rozsacsokrot tartott a kezében. Az ismeretlen Rumszki mellett foglalt helyet s udvariasan megkérte, csukná be az ablakot. Azután telemelkedett, jarkalni kezdett a kupében s mintegy véletlenségből elejtette a c-okrot, úgy hogy a virágok eszóródtak a földön. Rumszki azonnal szolgálatkészen szedegetni kezdte az elhanyagolt rozsákat, amit a szép ismeretlen azzal halált meg, hogy neki, valamint a két hölgynek is nehány rózsát adott ajándékba. Nem-sokára ceend lett a kupében: az utasok elszunnyadtak. A »fátyolos hölgy» ekkor fogott munkába; bamarosan átkutatta az alvók zsebeit s minden értékargyat átcsuszátott a maga taskájába. Rumszki zsebebe vastag, tömött pénztárca volt bevarva. Úgyes. mesteri metszessel ezt is magáéva tette, 30.000 rubel volt benne pénzben és értékpapirokban. Mire az utasok felebredtek, a »fátyolos hölgy» eltűnt. Rögön jelentést tettek a csendőrségnek minden irányba táviratoztak, hogy a veszedelmes hölgyt letartóztassák. Hosszas keresés után a rendőrség meglepő dolgot derített ki:

a »fátyolos hölgy — férfi, neve Millmann, híres zsebmetsző aki egy egész bandát szervezett a vasuti utasok fosztogatására. Mikor letartóztatták, ketségbeesetten védekezett. utközben kitérte a vasuti kocsi ablakát s ugrással akart szabadulni. De gondosan szemmel tarték s ügyő, mint három másik büntársa most már a hűvösön van.

* **Vilma királynő és népe.** A hollandiai lapok közlik a következőket Vilma királynő koronázásáról: Ahol a királynő megjelent, a nép nem tudott eltelni éltetéssel. Különösen a fővárosban voltak lármások az ovációk, olyannyira, hogy a lapok különkiadásában egy rendelet jelent meg, melyben a királynő kíméletet kért. Sajátszerű volt a királynő kérése, mert azt mondotta benne, hogy csend legyen ezentul éjjeli tizenegy óra után Amsterdám utcáin. A királynő aludni akar, ne zavarja az álmát semmi. És csönd van azóta Amsterdám utcáin, de csak 11 óra után. Valóságos emberáradat van addig az utcákon. Vidám tobzódás, zene mindenfelől. A halvérű hollandusok felmelegedtek, jókedvük nem ismer határt, míg csak az óra nem üti a tizenegyet. Harangjáték jelzi ezt az órát, vidám csöngéssel-bongással. Egyszerre elhallgat minden. A vig larmát mely csend váltja fel. Tizenegy óra van és a királynő csendet parancsol. Hazamennek a jambor holtandusok, mert így parancsolja a királynő, a kis szőke Vilma. Ha egyik-másik mégis megtalál feledkezni erről a tilalomról, csak rászólnak:

— A'szik a királynő!
Csönd támad rögön. A legelkesereietebb korhely is elhallgat.

* **Udvarias szerkesztők.** Nálunk a füzfapoeták dobozó szívvél és remegve böngészik át a lapok szerkesztői üz-neteit, mikor valamely «mű» vel szaporítják a papirkosár tartalmát, hogy vajjon az udvariatlan szerkesztő milyen gorombaságot vag ismét a fejükhöz? S azután meg is kapják, a mit várnak. Mennyivel más a sorsuk a mennyei birodalombeli kartársaiknak. A kínai szerkesztő «oha sem írja csek úgy kurtán, hogy: «közölhetetlen», vagy hogy: «kíméljen meg bennünket tartalmatlan cikkeitől», hanem finoman, édeskés szavakkal adja tadtára az illető kézirat tulajdonosának, hogy műve használhatatlan. Egyuttal balzsamot önt a sebre, melyet útni kénytelen. Ime egy szerkesztői üzenet, amellyel egy kínai szerkesztő a használhatatlan kéziratot a szerzőnek rendelkezésére bocsátja:

— Tündöklő testvére a ragyogó napnak és holdnak! Lásd nyomorult szolgádat labaidhoz borulva. Ime, a földet csokorom előtted es kegyes engedélyedet kérem, hogy szóhasak és elhessek. A te nagyraecsuált kéziratod elárasztott minket fényével és paradicsomi gyönyörrel olvastuk azt át. Atyám csontjaira esküszöm, ilyen páthosz, ily fenséges gondolatok nem születtek még költő agyában! Félve és remegve küldöm vissza művedet. Ha azt a kincset, melyet beküldöttél, kinyomatva, a császár azonnal elrendelté, hogy ezentul az legyen lapom színvonalának mértéke és hogy semmit sem szabad kinyomatni, mdly értékre föl nem ér vele. De én eléggé jartas vagyok az irodalomban, hogy beláthassam, hogy tizen ezer év sem szül hasonló remeket és ezért küldöm azt vissza neked. Oh, nyujtsd felém jobbotat és bocsass meg! Nezd, porig alazva heverek lábaidnál! Rendelkezzél velem tetszésed szerint. Szolgaid zogaja, a szerkesztő.

* **Hajsza az olaszok ellen.** Luccheni gaztette szabadjára bocsátotta mindam gyűlölséget, amelyet a nem olasz munkásságban az olaszok konkurencziája gerjesztett. Ez a gyűlölség most a legvadabb munká-hajszakban adja ki a haragját Legutóbb Bedekovczinában volt ilyen zavargás. Mint zágrábi tudósítónk táviratozza, az említett helyen horvát kőművesek megrohanták az olasz munkásokat, rájuk támadtak és Zabokig üldözték őket. Az olaszok közül sokan suiyo-san, néhányan könnyebben megébersültek. A hatóság intézkedéseket tett hogy a zavargások ne ismétlődjének.

* **Dreyfus és Gurré.** Ki hitte volna, hogy a Dreyfus-ügy számai mihozzánk is elnyulnak?

Igenis, hazánkban is lakik egy férfit, ki ün-kénytelenül szintén szerepet játszott a Dreyfus ügyben. De hallgassuk az események lefolyását történeti sorrendben.

Gurré Ferencz, kinek Budapesten, VI. váczai-körut 39. sz. a. Ingatlan és Jelzálog Forgalmi-Intézete van, már több éven át sikerrel hozott be magyarországi birtokokra külföldi tőkét.

Igy egynéhány évvel ezelőtt különös szenvedélyei kezdett d lgozni azon tervén, hogy Franciaország kapitalistáit is pénzükkel hazánkba tereli. E végett több ízben Párisba utazott, első bankárokkal, közöttük zsidókkal is érintkezett s nagyszabásu levelezést folytatott e bankárokkal. Ő, aki hazánkba öhajította beültetni Krözus es Darius kincseit, faradhatatlanul dolgozott ama tervén, hogy hozzánk mennél több pénzmagot hozzon.

Lassanként több millió frank tőke magyar jelzálog kölcsönre változott át, amidőn egyszerre kezdte észrevenni, hogy Párisban szemmel kísérik, hogy minden lépése nyilván tartatik, szóval, hogy valakinek érdekében áll az ő üzleti titkaiba magát beavatni.

Mint ügyes kereskedő azonnal segített magán, bankáraival ezutan chifre-levelézést folytatott egyeszt hírlapokban, másrészt posterestante küldött levelekben, amidőn egyszerre az általa küldött mind-n levél valasz nélkül maradt s a bankárok vele szemben mindinkább nehezkesebbekké lettek.

Gurré Ferencz azonban, a ki a »The National Trust Company Limited» londoni fináncz-csoport képviselője is volt, nem szokott akadályoktól vissza reteni. Összekötésbe lépett angol, hollandi s belga házakkal, kik ezer örömmel álltak rendelkezésére s jelzálog kölcsönökre a legmagassabb összegeket ajánlta fel. Azonban Gurré Ferencz mégis nyomára akart jaroí annak is, hogy veisenyártársai magocseit vetettek neki Franciaországban.

Es rea is jött a dolog nyitjára Eyszerűen német kemnek denuncziáltak őt. Es emés köv-tekztében több levele a hadügyminisrium értesítő irodájába vándorolt, hol azok a híres szakértők azt beüték ki, miké Dreyfus ellenes bizonyítékok. Csak amikor Cavaignac tábornok nézte at a Dreyfuss-dossier, jöttek rea a tévedésre, hogy a Gurré fele levelézés semminemű bizonyítékot nem képez, minek folytán az e tárgyban eljáró de-tektimek és szakértők csunya blamázsban maradtak, Gurré Ferencz pedig beallott üzleti karáért a francia kormánytól elégtételt akart ugyan követelni, de örömeiben az elrendelt revizió felett is, meg affelett is, hogy a Crédit Fonciére magat teljesen rendelkezésére bocsátotta, ettől is elállott, megelegelven az erkölcsi győzelmet.

Mi azonban felette sajnáljuk, hogy ezen fel-ülés végtárgyalásig es hivatalosan nem lesz konstatalható. Mily pokoli kacajit idézett volna ez elő!

x **Osztály sorsjegyek** a III. sorsjáték I. osztályára $\frac{1}{4}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr, $\frac{1}{8}$ 75 kr. Ujságíró sorsjegyek 6 húzásra 1 korona 100.000 korona főnyereménnyel. Állam sorsjegyek 200.000 korona főnyereménnyel 2 frtért. Valamint minden húzásra mindennemű ígérvények kaphatók Szwarc Daniel dohány-özsdéjében a »Bika» szálloda épületében.

CSARNOK.

Képzeljük el a többit.

(Jean de la Brete.)

Francziából fordította: **dr. Kósa Zsigmondné.**

— Folytatás. —

III.

május 23-án. Minő különös természetem van? ha egyedül vagyok, kedélyem lágy, hajlítható, ellenben rögön harcias leszek amint emberek közé jutok. De hallottak e ilyent, a donjonomat leromboltatni? Az egyedüli hely, a Roland, a miniszter szelleme e ő! megszökhetem.

Szélkakasa lerozsdásodott, nem jelzi többé a szél irányát; amiért a gyámum haragszik. Szerinte a szélkakas legyen szélkakas és forogjon a szél irányában, ez a rendeltetése, ez a kötelessége. Szerintem pedig a szélkakas legnagyobb érdeme az, hogy nem basoolt a többihez. Ha ezt állítottam, m. La Plattiero a haját tépi.

A galambducz emeletes. Az emeletén egy kicsi aranyos magános zugocskám van. Lépcsője felügyeletem alatt készült, kissé hepe hupás, de legalább nem mindennapi, a karfája apró törzsokból, végig szakíthatja a vigyázatlan kezét.

Bátyám előtt a lépcső csak akkor lépcső ha kényelmesen járható, és nem fenyeget senkit nyak vagy lábtöréssel, mielőtt le vagy feljuto.

En azt tartom, ha kissé veszedelmes is a rajta való maszkálás, legalább változatosságot hoz a mindennapi unalomba. A Roncivani völgy annak idejében se lehetett unalmas hely; sajnos az idők elmúltak, hol az ember bátorsággal és vitézséggel győzte le ellenfeleit, nem pedig goromba puska és ágyú segítségével. Ha engem kérdeznének, minden ágyú, puska és puskapor feltalálóját becsukhatnék s harcolni csak karddal szabadna.

Szerencsétlenségemre az idővel kell haladnom. A tudomány bekökbá szorítja a képzeletet, bilincset rak érzelmeinkre. Semmi se váratlan, festői vagy meglepő, a compas a leghidegebb bakó, aki hóhér mesteriségét a legisztessegebb arccsal, a legkétségbeejtőbb okossággal végzi.

Azt hiszik Uraim az élvezet nem isteni, melyel békoinkat széttörjük, és megmaradunk a magunk képzeletével — bohóságainkkal; az okos compas erre a fejét rázza, erre ő képtelen.

Ha felülnek egy háztetőre és onnan kiabálnak gondolataimat világra, talán kerülne a másik háztetőn egy hasonló bolond aki felelné rá, a tudomány fogadom rögtön nyakon csipne gondolatainkat paragrafusokba szedné, bennümeg kenyszerzubbonyba dugna.

Miért irok úgy, mintha semmit sem tisztelnék? Tehetek-e róla, ha lelkem lerázza a foliáns porát és szabadságra vágyik, a delej-tűt meg a lomtárba hajítja?

Biztosan észrevehették, hogy éjszaka irom e sorokat, nappal nem vagyok képes két összefüggő gondolatra.

A levegő langyos, illattal terhes, s mily jól esik ez nekem. Az éjjeli pillék gyertyámba repülnek, megegetik szárnyaikat; kinosan vonszolják magukat asztalomon, a repülésnek örökre vége. Ilyen az ember, kit a tudomány rabságba ejtett, lelke békókbán sanylik, elveszti az egész mindenség feletti áttekintését. Ime Chateauliand stylusában irok.

— I. en igen, egy elvadult bika stb.

Mindig azt képzem a boldogság a donjonban keres majd fel; ezért nem engedem lerombolni. Ezzel a rombolással az én szabad szeszélyes lelkemet sértének halálra. Babonás vagyok-e nem tudom, de ezentul meg vagyok győződve, a boldogság itt jó be donjonom alakán, vagy ajtaján, felszabadítja a bilincsekben nyögő lelkemet, elvisz messzire; mint a hogy annak idejében Perseus udvariasau megszökteite Andromedát.

A legborzasztóbb teljes tudatlanságom az élet felől. Ott állok a csukott ajtó előtt és próbálkozom zárjaival. Nem sikerül, csak ujjaimat vérzem össze. A hasadékokon kukucskátok, látok is valami homályos határozatlan alakot, az én Perseusom alakját, ki majd egyszer értem jöve, szettárja az elcsukott kaput. Akkor majd valaki akit ma még csak sejtek magamban, előszáll és mind jobban leveti mostani alakját, oly mértékben, mint ahogy Andromeda bilincsei lazulnak. Ha valaki vállamon keresztül bepillantana naplómbe, elsőörnyedne, mily szabadon bának a régi mesékkel. De ha nekem tetszik Andromedának lenni, ugyan kinek lehetne ellene kifogása? Nem a delejű szabályozza életünket, hanem a szép, az isteni képzelet — hála neked szerelem, mondanám nagy ősanym helyett a Rambouillet palotában.

(Folyt. köv.)

Az érdemrendek és rendjelek.

Folytatás.

KK.) Svéd Norvég királyság:
1. Saraphin rend 1260—1258. 1814.
2. Kardrend. 1522 1889.
3. Ejszaki Csillagrend. 1748. 1844.
4. Wasa rend. 1872. 1798.
5. XIII. Károly rendje. 1811. a szabadkőművesek részére.
6. Olaf rend. 1847.

LL.) Szász Altenburg hercegség.
Tudomány és művészeti érem. 1874.
MM.) Szász Altenburg, Kóburg Gotha, Meiningen hercegségek:
Szász Ernesztin házi rend. 1834.

NN.) Szász Koburg Gotha hercegség:
1. Érdem-kereszt érem.
2. Női érdem érem. 1869.

OO.) Szász Meiningen hercegség:
Tudomány és művészet érdemkeresztje és érme. 1874.

PP.) Szász királyság:
1. Rutakorona rend. 1807.
2. Szent Henrik rend. 1736. 1829.
3. Polgari érdemkereszt. 1815. 1849 1976.

4. Albrecht rend. 1850. 1890.
5. Mentési érem. 1831.
6. Szidonia rend. Női rendjel. 1871.
7. Emlék kereszt. 1871.
8. Karola érem. 1891.

QQ.) Szász Weimar nagyhercegség.
1. Fehér Solyom rend. 1815. 1840.
2. Tisztelet kereszt. 1871.
3. Tudomány és művészeti érem.

RR.) Szerb királyság:
1. Szent Lázár rend. Csak a király viseli.
2. Fehér Sasrend 1882.
3. Takova rend. 1865. 1878.
4. Szent Száva rend. 1883.
5. Emlékérem a királyságra létel idejére. 1883.

SS.) Szicília Nápoly volt királyság most egyesült Olaszország.

1. Ferdinánd rend, 1800. Megszűnt.
2. Szent Januarius rend. 1738, Megszűnt.
3. Konstantin rend. lásd Parma czim alatt.
4. Szent György rend, katonai rendjel. 1808. 1819. Alapította Napoleon József. Megszűnt.
6. Mindkét Szicília rendjelei Napoleon József alapítása. Megszűnt.

TT) Toskana volt nagyhercegség. 1860 óta Olaszország.

1. Szent István rend. 1854. 1817. Megszűnt.
2. Szent József rend. 1814. Megszűnt 1860.
3. Fehér kereszt rend. 1815. Megszűnt.
4. Katonai érdem kereszt. 1853. Megszűnt.

UU) Török császárság:
1. Nisan Imtiaz-rend. 1880.
2. Nisan el Iftikhar. 1831.
3. Ozmanje rend. 1862.
4. Medsidje rend. 1851.
5. Nisani Sefkát rend. Női rendjel. 1878
XX. Vesztfália királyság (volt.)
1. Vesztfali korona rend. Alap. Napoleon Jeromos 1809.

YY) Wáldeck fejedelemség:
Polgari érdem rend. 1871. 1878.
Württemberg királyság:
1. Korona rend. 1702. 1892.
2. Frigyes rend. 1856.
3. Katonai érdemkereszt. 1750. 1818.
4. Olga rend. 1871.

5. Károly Olga érem. 1889.
6. Aranyas rend. Megszűnt.
7. Katonai érdem kereszt. 1818 előtt. Megszűnt.
8. Polgari érdemkereszt. 1806. Megszűnt, illetőleg 1828-ban a Korona rendbe olvadt be.

— Folyt. köv. —

Eladó ház.

Lejárt bérlet folytán a Bánkon a Ludas csapszéknél levő 10 öl hosszú, 3 öl széles ház, mely áll: 2 szoba, konyha és istállóból **eladó**.

Értekezhetni Baross-utca 16-ik számú háznál a tulajdonossal.

Naponta friss hurka!

A n. é. közönség szives figyelmebe ajánlom jól berendezett

hentes áru üzletemet

a hol folyton frissen kapható: sonka, száraz kolbász, szalonna, zsirnak való szalonna, sertéshus, pariser, szafaladé, virstli, füstölt marhanyelv, friss és füstölt kolbász, tepertő, téstához való sonka, de különösen ajánlok holnapról kezdve naponta frissen készülő kitűnő és tiszta kezelési

magyar hurkát

és füstölt sertés nyelvet, olcsó napi árak mellett.

Vidéki megrendelésre különös gondot fordítok és legpontosabban esz-közlöm.

Tisztelettel
Nagy Lajos
hentes,
Dégenfeld-tér 4. szám.

998 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. I. 278/3. 1898 P. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Singer József tiszafüredi lakos részére Weinberger József egyeki lakostól 365 frt 40 kr. tőke, ennek 1897 évi decz. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 78 frt 90 kr. perköltség erejéig 1898 évi január hó 11-én bíróság lefoglalt és 341 frt 70 kr-ra becsült házi-butorok, ágyneműek és egyéb ingóságok **1898. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Egyek községben az alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi szept. hó 18-ikán.

Bódogh Zsigmond,
bir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Táncrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

D

Egész evre
Félévre
Negyedevre
Egy hora

Előfiz

Októbe
fizetést nyit
október hó
temberi öss
gyen megk

E

Egész é
Félévre
Negyed
Egy hora

Előfize

talmat, sen
igérünk, —
elvünkkel e
anyagi has
módon öss
önérzetesen

Lapunk
tikai napila

A lap
tőlünk visz
jutalomra s

magyar és
hazájának s
gellenségét,
ság igéjétől
mondott sz
a szeplótel
szolgalelküs
lapunk elé
áldozatért,
galelküek es
fizessenek e
szellemü uj
ják lelköket

Ö n z e
gyar hon
t á m o g a t

Hogy elv
ostromolhat
ték erre 31
nem volt e
és politikai
lettünk vol
böles hazafi
bennünket
munkával, ü

a „D